

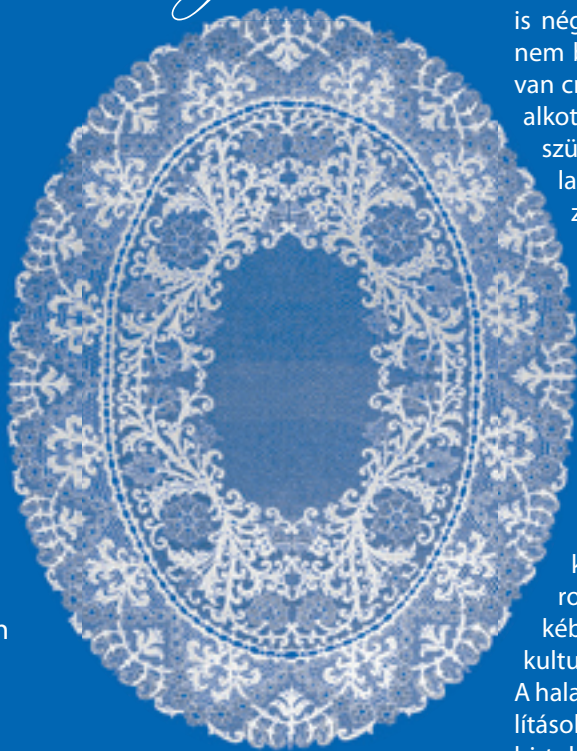
Látogatás *Csipkeországban*

Királynők, uralkodófeleségek, közjogi méltóságok részesültek abban a megtiszteltetésben az elmúlt 100 évben, hogy magyarországi látogatásuk alkalmával egy-egy halasi csipke műremekkel gazdagodhattak. Az egyedülálló iparművészeti alkotás óriási sikernek örvend világkiállításokon és 2004-ben, ötödik tagként került be a Hungaricum Klubba. A halasi nem csak amiatt számít kuriózumnak, mert a világ legtöbb híres csipkekészítő vidékétől eltérően (például Brüsszel) nem vert technikával állítják elő, hanem varrják, de egy olyan ritka, magyarországi sikertörténet is, ami példát mutat összefogásból, értékmegőrzésből.

107 éve hódít

A halasi csipke története egészen 107 évvel ezelőttig nyúlik vissza. Egy kiskunhalasi rajztanár, Dékány Árpád 1886-ban, főiskolai tanulmányai elvégzése után a halasi gimnázium pedagógusa lett, és eredeti magyar, illetve új mintákból hozta létre csipke-terveit. A mintákat a helyi fehérneművarrónő, Markovits Mária valósította meg a saját maga által kikísérletezett, egyedülálló varrott technikával. A csipke különlegességét a többi között a mintegy 60-féle huroköltés adja. Munkáikkal 1904-ben, a St. Louisban rendezett világkiállítás közönségét is elkápráztatták.

A halasi csipke a mai napig kézi munkával készül, védjegyet 1935-ben kapott. Azóta még a legkisebb alkotásban is megtalálható a három, egymáson keresztbe fektetett hal, s a Csipkeházat is ebben az évben ala-

pították. A halasi csipkét egy természetes anyagból készült, leheletfinom cérnával varrják, amit külön a számukra gyártanak, hiszen ilyen finomságú cérnát egyébként nem állítanak elő. A halasi Csipkeház állandó kiállításán eredeti mintarajzokkal, több mint százéves csipkével, díjnyertes alkotásokkal és egy igazi kuriózummal, az

570 munkaórával készített mellény-nyel is találkozhatnak a látogatók. Mi

több, a csipkevarrásról is láthatnak bemutatót. A házban tíz, rendkívüli kezűgyességgel megáldott asszony készíti napról napra a műremekeket. Még a legkisebb, két-három centiméter nagyságú csipke megvarrásához is négy-öt munkaóra van szükség, nem beszélve a nagyobb, ötven-hatvan cm-es darabokról, amelyek megalkotásához akár négy-ötezer óra is szükségeltetik. Az asszonyok a Halasi Csipke Közalapítvány alkalmazásában állnak, azaz számukra a Csipkeház a munkahelyüket jelenti. A közalapítványt 1992-ben hozta létre a város önkormányzata azzal a céllal, hogy évente több millió forintos támogatással biztosítsa a ház fennmaradását. Hitvallásuk, hogy a csipkét közelebb hozzák a ma emberéhez, hiszen az nem csak a letűnt korok emléke, hanem ma is elérhető. A város tehát összefogott annak érdekében, hogy a több mint százéves kulturális értéket ne hagyják veszni. A halasi csipke külföldi és magyar kiállítások állandó résztvevője, számos díj birtokosa, a magyar diplomáciai élet fontos szereplője. A Külügyminisztérium 2001 óta utaztat egy 22 csipkéből álló kollekciót európai és ázsiai nagykövetségek szervezésében, hogy bemutassák a magyar kultúra egy igen fontos reprezentánsának történetét.

Csipke és divat

Mészáros Éva iparművész a divat számára is felfedezte és 2001-ben, „Improvizációk a halasi csipkével” című kiállításán ruhadíszként is bemutatta e csodálatos matéria sokoldalúságát. A halasi csipke tehát több mint 100 éve kápráztatja el a mives, finom dolgok iránt érdeklődőket, a Csipkeház pedig az állandó kiállítás mellett különböző rendezvényekkel, fesztiválokkal várja a látogatókat.

Nemzetközi Csipkefesztivál

2009. április 24.–május 10.

Kiskunhalas, Csipkeház.

Bemutakoznak magyarországi és nemzetközi csipkeműhelyek, megismerkedhetnek különböző csipketechnikákkal, régi és új alkotásokkal.

